

I. ქართული ენა

(4) 1. შეარჩიეთ, ჩამოთვლილთაგან რომელი ფრაზეოლოგიზმები შეესაბამება ტექსტში ხაზგასმულ სიტყვებს.

- ა) გულთან მიტანა; ბ) გულში ჩავარდნა; გ) თავზარის დაცემა; დ) თავის გამოდება;
 ე) თავის დაძვრენა; ვ) მუსრის გაღება; ხ) მხარის დაჭერა; თ) მხრების ჩამოყრა;
 ი) ხელის მოთბობა; კ) ხელში ჩაგდება.

იასონი მეგობრების თანხლებით აიეტს ესტუმრა. როდესაც მეფემ მისი განზრახვა შეიტყო, განრისხდა. იასონი მიხვდა, რომ ოქროს საწმისს იოლად ვერ (1)მოიპოვებდა. მედეა მოიხიბლა სტუმრის სილამაზით და თვალს არ აშორებდა მას. მეფის ასულს (2)შეუყვარდა მშვენიერი ჭაბუკი და ვერ გადაეწყვიტა, ვის (3)მიმხრობოდა – მამას თუ იასონს. მედეას დახმარებით იასონმა (4)ამოხსოვდა მეფის მეომრები, ოქროს საწმისი ჩამოხსნა და ხომალდს მიაშურა.

თქვენ მიერ შერჩეული პასუხები ხაზგასმული სიტყვების შესაბამისი ნომრების გასწვრივ მოცემულ უჯრედებში აღნიშნეთ X-ით.

	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(4) 2. კონტექსტის გათვალისწინებით შეარჩიეთ, ჩამოთვლილთაგან რომელია ტექსტში ხაზგასმული სიტყვების შესაფერისი ანტონიმები.

- ა) განიერი; ბ) ვეებერთელა; გ) ვრცელი; დ) ზორბა; ე) მკვეთრი; ვ) მძაფრი;
 ხ) რბილი; თ) სველი; ი) ტენიანი; კ) უხვი.

ტროპიკული ტყეები გამოირჩევა (1)მშრალი კლიმატით. აქ (2)მცირე ნალექიანობის გამო ფიკუსის 600-მდე სახეობა ხარობს. ფიკუსი (3)პაწაწინა ხეა. აქვს (4)ვიწრო ფოთოლი, რომლის სიგრძე ერთ მეტრს აღწევს.

თქვენ მიერ შერჩეული პასუხები ხაზგასმული სიტყვების შესაბამისი ნომრების გასწვრივ მოცემულ უჯრედებში აღნიშნეთ X-ით.

	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(10) 3.

ტექსტში დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები. ხუთ წინადადებაში თითო-თითო შეცდომაა, ხუთი წინადადება უშეცდომოა. თუ წინადადებაში შეცდომაა დაშვებული, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ პირველი რიგის შესაბამის უჯრედში, ხოლო თუ წინადადებაში შეცდომა არაა, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ მეორე რიგის შესაბამის უჯრედში.

	I შეცდ.	II უშეცდ.
1. ცნობილი ფერმწერი, თეატრისა და კინოს მხატვარი, ხელოვნების მკვლევარი დავით კაკაბაძე დაიბადა იმერეთის სოფელ კუხში 1889 წელს.	☐	☐
2. 1910 წელს იგი ჩაირიცხა პეტერბურგის უნივერსიტეტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე და პარალელურად სამხატვრო სტუდიაშიც სწავლობდა.	☐	☐
3. სტუდენტობის წლებში დავით კაკაბაძემ ივანე ჯავახიშვილის ხელმძღვანელობით დაიწყო ძველი ქართული ხელოვნების შესწავლა.	☐	☐
4. ახალგაზრდა მკვლევარი შეეცადა ჩაწვდომოდა შუა საუკუნეების ქართული ჭედური ხატების ორნამენტების საიდუმლოს.	☐	☐
5. სამშობლოში დაბრუნებულმა მხატვარმა შექმნა არაერთი ფერწერული შედეგ-რი, რომელთაგან გამოირჩევა იმერული პეიზაჟები.	☐	☐
6. 1919-1927 წლებში იგი ცხოვრობდა პარიზში, სადაც იმ პერიოდში მოღვაწეობ-დნენ საქართველოდან წარგზავნილ მხატვართა ახალი თაობა.	☐	☐
7. დავითი თანამემამულეებთან ერთად მონაწილეობდა გამოფენებში, კითხულობ-და ლექციებს, აქვეყნებდა ნაშრომებს თანამედროვე ხელოვნების შესახებ.	☐	☐
8. სამშობლოში დაბრუნების თანავე მან კოტე მარჯანიშვილთან დაიწყო თანამ-შრომლობა და რამდენიმე სპექტაკლი გააფორმა.	☐	☐
9. დავით კაკაბაძე სამართლიანად ითვლება ქართული თეატრალურ-დეკორაცი-ული ხელოვნების ერთ-ერთ ფუძემდებლად.	☐	☐
10. 1943 წლიდან იმერეთის თემატიკას კვლავ დაუბრუნდა მხატვარი, რომელსაც მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს მის შემოქმედებაში.	☐	☐

(14) 4. ტექსტში დაშვებულია სულ 11 მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუა-ციური შეცდომა და სტილისტური ხარვეზი. **გაასწორეთ** ეს შეცდომები და ხარვეზები და **ისე გადაწერეთ ტექსტი**, რომ არც ერთი წინადადების შინაარსი არ შეცვალოთ. თუ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში არ იქნება არც ერთი შეცდომა, დამატებით მოგეცე-მათ 3 ქულა.
(*გაითვალისწინეთ*, ერთ წინადადებაში შეიძლება შეგხვდეთ ერთზე მეტი შეცდომა ან ხარვეზი.)

გიშერი შავი ფერის ქვაა. ძველ ეგვიპტეში მისგან ნელსაცხებელთა კოლოფებს სთლიდნენ. გიშერის სამკაულები მრავალ ქვეყნებში არის გავრცელებული. ამჟამად იგი წარმოებაშიც გა-მოიყენება და ადგილი აქვს მისგან ზუსტი ხელსაწყოების ნაწილების დამზადებას.
უძველესი დროიდან გიშერს ძალზე უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია ჰქონდა. ითვლებოდა რომ იგი ადამიანებს უარყოფითი ენერჯისაგან იცავდა. გიშერი ბევრჯერ დაუწვიათ კიდევ რათა ფიქრობდნენ, რომ ამით ბნელ ძალებს ნდევნიდნენ ოჯახებიდან. ჩვენში დღესაც შეამჩნევთ ჩვი-ლის საწოლზე დამაგრებულ გიშერს რომელსაც მშობლები საუკეთესო თილისმად თვლიან.

II. ქართული ლიტერატურა

(4) 6. იაკობ ხუცესი მოგვითხრობს:

და ვითარცა იხილა დიდძალი იგი სისხლი, რომელი დამოსდიოდა ჩხვილთა მათ ხორცთა მისთა, მაშინ უბრძანა დადებად ჯაჭვი ქედსა მისსა. და უბრძანა სენაკაპანსა ერთსა, რაითა წარიყვანონ წმიდაი შუშანიკ ციხედ და საპრობილესა ბნელსა შეაყენონ იგი, და მოკუდეს.

ღიაკონი ვინმე ერთი მის ეპისკოპოსისაი დგა წმიდისა შუშანიკის თანა მას ჟამსა, რომელსა გამოჰყვანდა იგი ტაძრით, და უნდა, რაითამცა ჰრქუა, თუ – „მტკიცედ დეგ!“ – და თუალი ჰკიდა პიტიახშმან, სხუაი ვერღარაი სცაღდა სიტყუად, ესთენ ოდენ რქუა: „მტკი...“ და დადუმნა ხოლო და სივეტოლად იწყო სწრაფით.

1. დაასახელოთ ვარსკენის თვისება, რომელიც პირველ წინადადებაში ვლინდება.
2. გადმოეცით, რა შედეგი უნდა მოჰყოლოდა, ვარსკენის სიტყვით, დედოფლის დატყვევებას.
3. განმარტეთ, რა სურვილი ამოძრავებდა ღიაკვანს. (ციტირება დაუშვებელია!)
4. განმარტეთ, რა განცდამ შეუშალა ხელი ღიაკვანს საკუთარი განზრახვის განხორციელებაში.

(4) 7. ვეზირი განრისხებული როსტევანის დარბაზიდან გამოვიდა:

რა გამოვიდა, ვაზირმან ძებნნა, ვერ პოვნა მინანი,
მართ გაპარვასა უთხრობდეს მონანი, ცრემლთა მდინანი.

მან თქვა: „მე დარბაზს ვერ შევალ, მახსოვან დღენი წინანი,
ვინცაღა ჰკადრებს, მან ჰკადროს; რაცა ვთქვი, მასცა ვინანი“.

რა ვაზირი არ შევიდა, კვლა მეფემან კაცი გზავნის;
კაცმან ცნის და გარეთ დადგის, წასვლა ვერვინ გაამჟღავნის;
როსტანს ეჭვი შეუვიდა, ჰმუნვა ამით გაათავნის;

თქვა: „უცილოდ გაიპარა, ვინ მარტომან ასთა ავნის!“

1. გადმოეცით თქვენი სიტყვებით, რა ამბავი დაახვედრეს მონებმა ვეზირს.
2. განმარტეთ, რატომ თქვა ვეზირმა: „მე დარბაზს ვერ შევალ“. (ციტირება დაუშვებელია!)
3. გაიხსენეთ, რა უთხრა მეფეს ვეზირმა ისეთი, რაც შემდეგ სანანებელი გაუხდა.
4. განმარტეთ, როსტევანის რა სულიერი მდგომარეობა ვლინდება ამ მონაკვეთში.

(3) 8. დავით გურამიშვილი გვიამბობს:

სეტყვამ გარდილო, გამოველ, უფალსა მსხვერპლი შევსწირე.
არ მევანდა სამღთოდ ზვარაკი, მხურვალეს გულით შევსტირე.
არც მაქვნდა სამღთო წერილი, ცოდნაცა მაქვნდა მე მცირე,
„ღმერთო, დამიხსენ მტერთაგან!“ – ეს ლოცვა გავიზუპირე.

1. განმარტეთ, რა იგულისხმება გადატანითი მნიშვნელობით სიტყვებში: „უფალსა მსხვერპლი შევსწირე“.
2. განმარტეთ, რატომ იყო დავითისათვის მტკივნეული ის ფაქტი, რომ ხელთ არ ჰქონდა „სამღთო წერილი“.
3. განმარტეთ, რომელ „მტრებს“ შეიძლება იგულისხმობდეს გურამიშვილი.

(4) 9. ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსში „შემოდამება მთაწმინდაზედ“ ვკითხულობთ:

ოჰ, ვით ყოველი ბუნებაც მაშინ იყო ლამაზი, მინაზებული!
ჰე, ცაო, ცაო, ხატება შენი ჯერ კიდევ გულზედ მაქვს დანჩეული!
აწცა რა თვალნი ლაჟვარდს გიხილვენ, მყის ფიქრნი შენდა მოისწრაფიან,
მაგრამ შენამდინ ვერ მოაღწევენ, და ჰაერშივე განიბნევიან!

მე, შენსა მჭკრეტელს, მაგიწყდების საწუთროება,
გულის-თქმა ჩემი შენს იქითა ეძიებს სადგურს,
ხენაართ სამყოფს, რომ დაშთოს აქ ამაოება...

მაგრამ ვერ სცნობენ, გლახ, მოკვდავნი განგებას ციურს!

1. ამოიწერეთ ეპითეტი, რომელიც ხილულ ცას მიემართება.
2. განმარტეთ, რა მიზნით მოისწრაფვის ავტორი მიღმური სამყაროსაკენ.
3. თქვენი სიტყვებით გადმოეცით ბოლო სტრიქონის აზრი.
4. დაასახელოთ ლიტერატურული მიმდინარეობა, რომელსაც მიეკუთვნება ეს ტექსტი.

(4) 10. ილია ჭავჭავაძის მოთხრობაში „მგზავრის წერილები“ ავტორი გადმოგვცემს რუსი ოფიცრისა და მგზავრის დიალოგს:

– ოციოდ მართალი გენერალი! ბარაქალა მართლმადიდებელ რუსეთს! სახელი და დი-

დება! საცა ფეხს შესდგამს, დაამყარებს ხოლმე ცივილიზაციას. სულ რამდენი წელიწადია, რაც რუსეთი აქ შემოვიდა?

– იქნება სამოცდაათი.

– შეიძლება წელიწადში ორი გენერალი? დიდი საქმეა, დიდი ცივილიზაცია არის. მერე როგორი გენერალი?! მართალი გენერალი! თუ ღვთის ძალით თქვენში ცივილიზაციამ ვერ იარა, სამოც-და-ათ წელიწადს უკან კიდევ ოცი გენერალი მოგემატებათ და სულ ორმოცი შეიქმნება. დიდი საქმეა. მე ეგ არ ვიცოდი. ან საიღამ უნდა შემეტყო? სულ არ იქნება სამი წელიწადი, რაც ამ ქვეყანაში ვარ.

1. *განმარტეთ*, რა კრიტერიუმით ზომავს რუსი ოფიცერი ქვეყნის განვითარების დონეს.
2. *განმარტეთ*, საქართველოს მიმართ რუსი ოფიცრის როგორი დამოკიდებულება ჩანს ამ მონაკვეთში.
3. *დაასახელოთ* არგუმენტი, რომელსაც იშველიებს რუსი ოფიცერი იმის ასახსნელად, რომ ქვეყანას კარგად არ იცნობს.
4. *განმარტეთ*, ოფიცრის რა უმთავრეს თვისებას წარმოაჩენს ავტორი ამ მონაკვეთში.

(4) 11. **ვაჟა-ფშაველას პოემაში „აღუდა ქეთელაური“ მინდია მიმართავს ხევსურებს:**

„ახლებო, სისხლი გიფუისთ,
სჭრითა და ჰკერავთ გულითა,
გულს ათრევენებთ გონებას,
თავს აჭრევენებთ ცულითა, –
ადვილ ვერ იცნობთ ვაჟკაცსა
მის ვაჟკაცურის რჯულითა!
ერთურთს ნუ დააჩაგვრინებთ,
გული-დ გონება ძმანია.
მართალი არი აღუდა,
თავს არ დამექცნენ ცანია!
თუ არა გჯერათ, ქისტისა,
აი, მოჭრილი მკლაგია!“

1. *განმარტეთ*, რას საყვედურობს მინდია ახალგაზრდა ხევსურებს. (ციტირება დაუშვებელია!)
2. *დაასახელოთ* აღუდას თვისება, რომელზედაც ყურადღებას ამახვილებს მინდია. (ციტირება დაუშვებელია!)
3. *ამოიწერეთ* სტრიქონი, რომელშიც დაფიცებაა გადმოცემული.
4. *განმარტეთ*, რა არის მინდიას მიზანი.

(4) 12. **ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი კონსტანტინე გამსახურდიას რომანიდან „დიდოსტატის კონსტანტინეს მარჯვენა“:**

მეფე გაცოფდა, აზვავდა, წონასწორობა დაჰკარგა ეროსისაგან გახელებულმა... თრიაქით დამთვრალიყო გიორგი, მელქისედეკი ეწვია იმავე საღამოს. კათალიკოსმა რა გაიგო, მკრეხელური სურათი დაუხატავსო არსაკიძეს, ღაზს, მოაგონდა თავისი ქადაგება სამთავროს ტაძარში, წარმართობის შიშმა წამოუარა ისევ და ხელი აიღო ხუროთმოძღვრის დაცვაზე. მეორე დღეს მელქისედეკი ბიზანტიონს მიმავალ სტუმრებს გაჰყვა დიდის ამალით... განრისხებულმა გიორგიმ სვეტიცხოვლის „ცუდად ამგებელს“ მკლავის მოკვეთა მიუსაჯა. როცა დასიცხულ ავადმყოფს მარჯვენა წააცალა ტფილისელმა ჯალათმა, თვით საღირასაც ცრემლი ჩამოსდინდა ერთადერთი თვალიდან.

1. *განმარტეთ*, მეფის რა სულიერი მდგომარეობაა ასახული ამ მონაკვეთში. (ციტირება დაუშვებელია!)
2. *გადმოეცით* თქვენი სიტყვებით, რატომ არ დაიცვა მელქისედეკმა არსაკიძე.
3. *ამოიწერეთ* ორი სიტყვა, რომლებშიც ჩანს ხუროთმოძღვრის ნიჭის დაუფასებლობა.
4. *განმარტეთ*, რის მინიშნება სურს ავტორს სიტყვებით: „თვით საღირასაც ცრემლი ჩამოსდინდა“.

III. წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება

აირჩიეთ ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება № 1

ყურადღებით წაკითხეთ ნაწყვეტი პოეტიკური ნაშრომის მოთხრობიდან „ფერადი ბუშტები (სანტიმენტალური ამბავი)“:

პარიზში მათხოვარს ოთახი იშვიათად აქვს. მისი ბინა არის კათედრალის – ნოტრ დამის, სანსუპლისის – გალაენების, ღამე სძინავთ სენის ხიდებს ქვეშ. დღისით მათხოვრები აგროვებენ პაპიროსის ნამწვავებს. ქუჩაში დაფანტულ ქაღალდებს, ძონძებს.

ქუჩებში აკრძალულია – მათხოვრობენ ეზოებში. ზოგი ატყუებს ქუჩის აჟანს. დაიჭერს ერთ ძველ გაზეთს „ლა პატრის“, თითქოს გამყიდველია და მხოლოდ საიმედო გამყიდველს გაუმჟღავნებს თავის საიდუმლოებას.

სალამოს სენის ნაპირები სავსეა მათხოვრებით. სენა მწვანედ არის ამღვრეული, როგორც აბსენტი. წყლის ზედაპირი ელვარებს ქონით, მაზუთით. თეთრი გედებივით მიჰქრებიან პატარა გემები და ნაგები. სენის ხიდებქვეშ დიდი ხმაურობაა... უმეტესობა კამათობს ომზე, რევოლუცი-აზე, ჟორესის მკვლელობაზე. ყველაზე ცნობილი მათ შორის არის გასტონ დელაროშ, რომელსაც მეგობრებმა „ფალიერი“ დაარქვეს: ჰგავს ყოფილ პრეზიდენტს.

როდესაც ის დაინახავს უცხო სტუმარს, ხიდის ქვეშ ჩამოსულს, მივა და ეტყვის:

– თქვენ ალბათ ნორვეგიიდან ჩამოსული ტურისტი ხართ, ან ესპანელი მომღერალი, გაინტერესებთ პარიზი და ჩვენი ცხოვრება. მე გახლავართ გასტონ დელაროშ, კეთილშობილი მათხოვარი, მცხოვრები სენის ნაპირას, დეპუტატ ჟორესის მეგობარი და მისი ამომრჩეველი.

ამის შემდეგ ის დაგიმტკიცებთ, თუ რა ადვილია უცრად გამათხოვრება. შემდეგ ამაყად იტყვის: ამაღამ სიცივე იქნება, გათენებისას აქ ყოველთვის ძალიან ცივა. მე თქვენი ფული არ მინდა, გაიარეთ აქედან კაფე „პასკალში“ და დაუკვეთეთ ჩემთვის ორი ჭიქა პუნში, ხვალ დილით მივალ და თქვენს სადღეგრძელოს დავლევ.

ფალიერი ყველაზე ბევრს კამათობს. ყოველდღე კითხულობს „ლუმანიტეს“, იცის პოლიტიკა, ეჯავრება როიალისტები და წინააღმდეგია ბერლინის ოკუპაციის. კონკორდიის მოედანზე აღტაცებით უხდის ქუდს ელზასისა და ლორენის ძეგლებს და ზიზღით იხსენიებს ბისმარკს, რომელმაც „რკინის ყუთში ჩაჰკეტა ელზასისა და ლორენის აყვავებული ბაღები“. ის მეთაურობს კავშირს „სენის მათხოვრებისას“ და სასტიკად დევნის ქურდებს მათხოვართ შორის.

როდესაც ცივი ზამთარია, ბევრი მათხოვარი კვდება სენის ხიდებქვეშ.

ავადმყოფები სიცივეს და შიმშილს ვერ უძლებენ, ღამე ადგება ავადმყოფი, გადაიძრობს გაზეთს, რომელიც მას საბნად ახურავს, მივა მდინარის ნაპირას და წყალში გადავარდება. ამას ბევრი ხედავს, მაგრამ ადვილიდან არავინ დაიძვრის. ავადმყოფი მათხოვარი გადავარდება წყალში, და რადგან მას არავინ შევლის, იხრჩობა.

ერთ ღამეს მე, იღია ერენბურგი და გიომ აპოლინერი ვეწვიეთ მათხოვრების ბანაკს ალექსანდრე მესამის ხიდის ქვეშ. მაშინ ომი დაწყებული იყო და ბანაკი ნამდვილ პარლამენტს ჰგავდა. იყო კამათი და თავმჯდომარეც იყო. ერთი მათხოვარი, ყოფილი კონსიერჟი ქიმიური ლაბორატორიისა, უხსნიდა დანარჩენებს „მახრჩობელა გაზეთის მნიშვნელობას“. გაზეთის გამოცემა ყველას აბრაზებდა, რადგან ის ხელს შეუწყობდა მათხოვრობის გავრცელებას საფრანგეთში. ღამის ორი საათი იყო, კამათი არ თავდებოდა. ყველას შიოდა.

ათი მათხოვარი მე, აპოლინერმა და ერენბურგმა წამოვიყვანეთ კაფე „ალა როტონდაში“ სავაჭროდ. „როტონდა“ ჩვენი მეგობრებით იყო სავსე და მათხოვრების დანახვამ აღტაცება გამოიწვია.

მსხვილი რიბეირა, ესპანელი მხატვარი, ნახევრად ტიტველი იყო, რადგან სიცხე აწუხებდა. მან სათითაოდ გადაჰკოცნა ჩვენი სტუმრები, მივიდა ერთ ცნობილი მხატვრების მეცენატთან, რომელიც დადიოდა „როტონდაში“ და ცდილობდა ხელში ჩაეგდო ზანგის ქალი ჯელიკა, ღამაზი და თეზივით მოქნილი. რიბეირა მოვიდა მეცენატთან, მაგრამ დაჰკრა ჯოხი კატელოკზე და უბრძანა ვახშმის გაწყოლა. მეცენატს ეტკინა თავი, მაგრამ გაიცინა და ვახშამი გაამართვინა.

მათხოვრები, პოეტები და მხატვრები მეცენატის სტუმრები ვიყავით. დიასახლისებად ავირჩიეთ ჯელიკა და მარვენა, მხატვარი ქალი, პარიზში თბილისიდან ჩამოსული. პირველად რიბეირამ ადღეგრძელა მეცენატი და უკანასკნელის ხარჯზე უბრძანა კაფეს პატრონს ხუთ-ხუთი ფრანკი გადაეცა თითო მათხოვრისათვის. ბრძანება შესრულდა. მეცენატს ეწყინა, მაგრამ ხელზე აკოცა ჯელიკას.

შემდეგ ჯელიკამ თქვა: „ამხანაგებო, ჩვენ გვეწვივნენ „სენის მოქალაქენი“, ასეთი სურათი ჯერ ჩვენს როტონდას არ ახსოვს. ჩვენ შორის დღეს არ არის ის, ვინც გაოცდება ამ სურათით – მისცემს მას უკვდავებას. ჩემი წინადადებაა გაეფხავნოს ავტომობილი პაბლო პიკასოს და ეთხოვოს აქ მოსვლა“. აპოლინერმა ჯელიკას ტუჩებში აკოცა, მაგრამ ავტომობილი ცარიელი დაბრუნდა: წინა დღით პიკასო ფრონტზე წასულიყო.

როდესაც მათხოვარი ემილ ადერი ადგა სიტყვის სათქმელად, მოხუცებული და კეთილი „როტონდის“ გარსონი ლუი მივიდა მასთან, ატირდა და თქვა:

– ბატონო ემილ, ნუთუ ვერ მიცანით, მე ვარ ლუი გარსონი კაფე „რიშიდან“. ბევრი ლუიდორი მახსოვს თქვენგან ნახუქარი. დიდი ხანია გავიგე თქვენი დაცემა, გაღარბება. მე უცოლო ვარ და კარგი ოთახი მაქვს. გადმობრძანდით ჩემთან ბინაზე...

– და ახლა კი, ბატონებო, ნება მიბოძეთ, – მოიწმინდა ცრემლები ლუიმ, – ბატონ ემილ ადერის პატივსაცემად მოგართვათ ექვსი ბოთლი ბურგუნდიისა.

ემილ ადერმა სიტყვა ველარ თქვა, ენა დაება, ჩაეკრა მოხუცებულ კეთილ ლუის და ორივე წავიდნენ მეორე ოთახში წარსულის დასატირებლად. ამ სურათის დანახვაზე, ახალგაზრდა პოეტმა ალბერტ ჟანმა ლექსი დაწერა და გადასცა ერენბურგს რუსულად სათარგმნელად. როდესაც გათენდა, მე გამოვეთხოვე პარიზელ მეგობრებს და იმ დღესვე წამოვედი საქართველოში.

„როტონდის“ უკანასკნელი ღამე დღემდე არ დამვიწყებია, მახსოვდნენ სენის მათხოვრები.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული სამ-სამი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

(1) 13. რა არის პირველი აბზაცის ფუნქცია?

- ა) ჩვენება ზოგადი სიტუაციისა, რომელიც ტექსტის მომდევნო ნაწილშია დაკონკრეტებული.
- ბ) პარიზის ღირსშესანიშნაობათა ჩვენება, რაც ტექსტის ემოციურ ფონს ქმნის.
- გ) ჩვენება სოციალური პირობებისა, რომლებიც მათხოვართა ფენას წარმოშობს.

(1) 14. რატომ უმჟღავნებს მხოლოდ „საიმედო გამგელს“ პარიზელი მათხოვარი „თავის საიდუმლოებას“?

- ა) იმიტომ, რომ ეშინია რომელიმე პოლიციელმა არ დააკავოს.
- ბ) იმიტომ, რომ თავმოყვარეობა ხელს უშლის მას იმათხოვროს.
- გ) იმიტომ, რომ ნაცნობებმა არ გაიგონ მისი გაღარბების შესახებ.

(1) 15. რას მიგვანიშნებს ავტორი ფრაზით: „უმეტესობა კამათობს ომზე, რევოლუციაზე, ეორესის მკვლელობაზე“?

- ა) პარიზელი მათხოვრები აქტიურად მონაწილეობენ პოლიტიკურ ცხოვრებაში.
- ბ) პარიზელი მათხოვრები შორს არიან პოლიტიკური ცხოვრებისაგან.
- გ) პარიზელ მათხოვრებს აინტერესებთ პოლიტიკური ცხოვრება.

(1) 16. გასტონ დელაროშის რა თვისება ჩანს მისსავე სიტყვებში?

- ა) არტისტულობა.
- ბ) გონიერება.
- გ) ქედმაღლობა.

(1) 17. რატომ არ შევლიან მათხოვრები თავიანთ მოძმეს, როდესაც იგი წყალში გადავარდება?

- ა) იმიტომ, რომ პატივს სცემენ უბედურის ნებას.
- ბ) იმიტომ, რომ მათხოვრები დაუნდობლები არიან.
- გ) იმიტომ, რომ ცხოვრებას საერთოდ არა აქვს აზრი.

(1) 18. რატომ ბრახობდნენ მათხოვრები „მახრჩობელა გაზების გამოგონების“ გამო?

- ა) მოსალოდნელი იყო, რომ გაზების გამოყენება მათ კონკურენტებს გაუჩენდა.
- ბ) მოსალოდნელი იყო, რომ მსოფლიო ომის შედეგად კაცობრიობა განადგურდებოდა.
- გ) მოსალოდნელი იყო, რომ სასიკვდილო საფრთხე სენის ნაპირებამდე მოაღწევდა.

- (1) 19. რა ამოძრავებდა მხატვრების მეცენატს, როდესაც მათხოვრებისათვის „ვახშამი გაამართვინა“?
- სურდა დახმარებოდა გაჭირვებულ და იმედდაკარგულ ადამიანებს.
 - სურდა მისთვის სიძუნწე არ შეეჭყოთ და ჯელიკას გული მოეგო.
 - სურდა ყველას გაეგო მისი სიკეთისა და ქველმოქმედების შესახებ.
- (1) 20. რა მიზნით სურდათ იმ საღამოს „როტონდაში“ პაბლო პიკასოს მიწვევა?
- მეგობრებთან ერთად პიკასოსაც რომ მიეღო მონაწილეობა ამ ქეიფში.
 - პიკასოს რომ დაეხატა მათხოვრების, პოეტებისა და მხატვრების ვახშამი.
 - შეძლებული მხატვრისათვის მათხოვართა დახმარება რომ ეთხოვათ.
- (1) 21. რას გვიჩვენებს ავტორი ემილ ადერისა და კეთილი ლუის ეპიზოდით?
- იმას, რომ ადამიანი სინამდვილეში ყოველთვის გულმოწყალეა.
 - იმას, რომ ადამიანმა გადარჩენის იმედი არ უნდა დაკარგოს.
 - იმას, რომ ოდესღაც გააკეთებული სიკეთე არ დაიკარგება.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადაეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებულია, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა (მაგალითებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთების) და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 24.

გაანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ მათხოვრებისა და პოეტების უჩვეულო ურთიერთობის შესახებ;
- იმსჯელეთ ადამიანთა ურთიერთობაში სიკეთის მნიშვნელობის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ ემილ ადერისა და ლუის ეპიზოდს);
- ჩამოაყალიბეთ საკუთარი დამოკიდებულება ამ ტექსტის მიმართ და იმსჯელეთ, რა საშუალებებითაა მიღწეული მხატვრული ეფექტი.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი ოთარ ჭილაძის პოემიდან „სინათლის წელიწადი“:

მე ათი წლის ვარ.

ომია ყველგან. არეულია მთელი ქვეყანა, ჩვენს ოჯახს უჭირს, ხოლო ქალაქში ჩვენი დარჩენა დაღუპვას ნიშნავს.

ჩავარდნილია მამა ლოგინად და, ავადმყოფი მეუღლის გარდა, სამი შვილი ჰყავს სარჩენი დედას.

„უნდა წავიდეთ, უნდა წავიდეთ, აქედან უნდა წავიდეთ ჩქარა“, – აღარ გვშორდება ეს ორი სიტყვა. თითქოს ეს ორი სიტყვაღა დარჩა და თითქოს მხოლოდ ამ სიტყვებს ძალუბთ ჩვენი უსაზღვრო ტანჯვის დატევა, ან თითქოს ძალუბთ, რომ აგვარიდონ: შიმშილს, სიცივეს და უმწეობას... და ყოველდღიურ შიმშსა და ხიფათს.

და ჩვენც მივდივართ.

ხალხის მდინარეს ჩვენი ოჯახიც ბაქანზე გაჰყავს.

მე ათი წლის ვარ და ჩემ გარშემო გამოლენჩებულ სახეებს ვხედავ, გამოლენჩებულს სიძულვილისგან, სიჩქარისაგან და შიშისაგან...

მე ათი წლის ვარ და ჩემს სხეულზე ვგრძნობ უხემ ხელებს და ის ხელები ჩემს გადაგდებას ცდილობენ გზიდან. და მეუფლება ისეთი გრძნობა, თითქოს ფორთოხლის პატარა ხე ვარ და თითქოს ძალით მგლეჯენ მიწიდან.

მომგლიჯეს კიდევ. ხოლო ფესვებზე მახვილებს ხალხი და მე პირველად ვგრძნობ ამგვარ ტკივილს და გაოცება ძრავს ჩემს არსებას... ხოლო ტკივილი სულში იბუდებს საფუძვლიანად, როგორც გამძლარი მხეცი ბუნაგში.

მე საყვედურით ვუყურებ დედას. დედა მიღიმის და თან უაზროდ ხელს მისვამს თავზე და მეუბნება: არაფერია, არაფერია, არაფერია, საცაა წავალთ.

მამა ვაგონში საკაცით შეჰყავთ და იქ ირკვევა, რომ მოუპარავთ ჩვენი საგზაღი. მე ათი წლის ვარ და უკვე ბრაზით მეკვრება სუნთქვა. ბრაზით და კიდევ იმ ცუდი გრძნობით, რომელსაც ჰქვია შეურაცხყოფა... და დამცირება.

და აი, მიდის მატარებელიც. და ყველაფერი თავს იყრის ერთად, რაც განვიცადე ათი წლის ბავშვმა. ის მალე ცრემლის ბურთად იქცევა და მომაწვება ყელში მტანჯველად.

ტლანქი საგნებით და სხეულებით სავსეა კუპე. მე კი სუსტი ვარ და ვერ

ვახერხებ მისვლას სარკმელთან, რომ ერთხელ კიდევ შევაფლო თვალი საყვარელ ქალაქს, რომელიც ბევრჯერ მომენატრება და ჩემს არსებას შეაჩვენებს სევდას.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული სამ-სამი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

- (1) 13. რა ფუნქცია აკისრია პირველ ორ წინადადებას?
 - ა) იხატება დრამატული სიტუაცია.
 - ბ) იხატება ომის სურათი.
 - გ) იხატება სოციალური გაჭირვება.
- (1) 14. განსაკუთრებით რა ამბიშებს დედის მდგომარეობას?
 - ა) „ჩავარდნილია მამა ლოკინად“.
 - ბ) „დარჩენა დაღუპვას ნიშნავს“.
 - გ) „არეულია მთელი ქვეყანა“.
- (1) 15. რა მიზნით ახსენებს ავტორი „გამოლენჩებულ სახეებს“?
 - ა) რათა გვიჩვენოს, რატომ გაურბის დედა სასიკვდილო საფრთხეს.
 - ბ) რათა გვიჩვენოს, როგორ მოქმედებს ადამიანებზე უმწეო ბავშვის დანახვა.
 - გ) რათა გვიჩვენოს, როგორ მოქმედებს ადამიანებზე საგანგაშო სიტუაცია.
- (1) 16. ბრბოს რა თვისება ჩანს სიტყვებში: „და ჩემს სხეულზე ვგრძნობ უხემ ხელებს და ის ხელები ჩემს გადაგდებას ცდილობენ გზიდან“?
 - ა) დაუნდობლობა.
 - ბ) სიბრიყვე.
 - გ) უხამსობა.
- (1) 17. რატომ უყურებს ბავშვი დედას საყვედურით?
 - ა) იმიტომ, რომ დედა ვერ ახერხებს მის დაცვას ბრბოსაგან.
 - ბ) იმიტომ, რომ დედა ვერ ახერხებს მის მიყვანას სარკმელთან.
 - გ) იმიტომ, რომ დედა ვერ ახერხებს მის შეყვანას მატარებელში.
- (1) 18. რატომ სურს ბავშვს „მისვლა სარკმელთან“?
 - ა) საყვარელ ქალაქს რომ დაემშვიდობოს.
 - ბ) აგრესიულ ხალხს რომ მოშორდეს.
 - გ) უნუგემო მომავალზე რომ არ იფიქროს.
- (1) 19. რატომ ვერ ახერხებს ბავშვი სარკმელთან მისვლას?
 - ა) იმიტომ, რომ მატარებელი დიდი სისწრაფით მიექანება.
 - ბ) იმიტომ, რომ მატარებელი სავსეა უსულგულო ადამიანებით.
 - გ) იმიტომ, რომ მატარებელში დასადგომი ადგილი არ არის.
- (1) 20. ტროპული მეტყველების რომელ სახეობას იყენებს ავტორი სიტყვებში: „ტკივილი სულში იბუდებს საფუძვლიანად, როგორც გამძლარი მხეცი ბუნაგში“?
 - ა) მეტაფორას.
 - ბ) შედარებას.
 - გ) ჰიპერბოლას.
- (1) 21. რა ფუნქცია აკისრია ფრაზის – „მე ათი წლის ვარ“ – ხშირ განმეორებას?
 - ა) უფროსების ეგოიზმის ჩვენების.
 - ბ) ბავშვის სულიერი სამყაროს ჩვენების.
 - გ) ბავშვის უმწეობის ჩვენების.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებულია, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამომვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალკე-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა (მაგალითებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთების) და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 24.

გააანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ლექსის ლირიკული გმირის მხატვრული სახის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ მის განცდებსა და ემოციებს);
- იმსჯელეთ ბავშვის სულიერ სამყაროში არეკლილი სასტიკი რეალობის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ ბრბოს გულგრილობისა და ეგოიზმის გამოვლინებას);
- ჩამოაყალიბეთ საკუთარი დამოკიდებულება ამ ტექსტის მიმართ და იმსჯელეთ, რა საშუალებებითაა მიღწეული მხატვრული ეფექტი.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

II ვარიანტის შეფასების სქემა

I. ქართული ენა

4) 1.

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ

1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
2.	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

(4) 2.

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ

1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
3.	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(10) 3. I II

შეცდ. უშეცდ.

1.	☐	☒
2.	☒	☐
3.	☐	☒
4.	☒	☐
5.	☐	☒
6.	☒	☐
7.	☐	☒
8.	☒	☐
9.	☐	☒
10.	☒	☐

14) 4. გიშერი შავი ფერის ქვაა. ძველ ეგვიპტეში მისგან ნელსაცხებელთა კოლოფებს თლიდ-
ნენ(1). გიშრის(2) სამკაულები მრავალ ქვეყანაში(3) არის გავრცელებული. ამჟამად იგი
წარმოებაშიც გამოიყენება და მისგან ზუსტი ხელსაწყოების ნაწილები მზადდება(4).

უძველესი დროიდან გიშერს უმნიშვნელოვანესი (ძალზე მნიშვნელოვანი) (5) ფუნქცია
ჰქონდა. ითვლებოდა, (6) რომ იგი ადამიანებს უარყოფითი ენერგიისაგან იცავდა. გიშერი
ბევრჯერ დაუწვავთ(7) კიდევც, (8) რადგან(9) ფიქრობდნენ, რომ ამით ავ სულებს დევიდნენ
(განდევნიდნენ) (10) ოჯახებიდან. ჩვენში დღესაც შეამჩნევთ ჩვილის საწოლზე დამაგრებულ
გიშერს, (11) რომელსაც მშობლები საუკეთესო თილისმად თვლიან.

5. შეფასების კრიტერიუმები

მაქსიმალური ქულაა – 8.

I. კრიტერიუმი

№	ტექსტის ორგანიზება	ქულები
1.	ტექსტი ადეკვატურადაა ორგანიზებული და პასუხი გაცემულია ორივე მითითებაზე.	2
2.	ტექსტი ადეკვატურადაა ორგანიზებული, მაგრამ პასუხი გაცემულია მხოლოდ 1 მითითებაზე ან ტექსტი ნაწილობრივ ადეკვატურადაა ორგანიზებული და პასუხი გაცემულია ორივე მითითებაზე.	1
3.	ტექსტი ნაწილობრივ ადეკვატურადაა ორგანიზებული და პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთ მითითებაზე ან დავალება არაადეკვატურადაა გაგებულნი.	0 ნაწერი არ სწორდება

II. კრიტერიუმი

№	დასაბუთება	ქულები
1.	კარგად არის დასაბუთებული ორივე მითითება.	2
2.	კარგად არის დასაბუთებული ერთი მითითება და მეორე – ნაწილობრივ.	1
3.	ნაწილობრივ არის დასაბუთებული ორივე მითითება.	0

III. კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, გვხვდება სტილისტური ხარვეზები.	1
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია და ტექსტი სტილისტურად გაუმართავია.	0

IV. კრიტერიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია, სინტაქსი	ქულები
1.	არ არის დაშვებული ორზე მეტი შეცდომა.	2
2.	არ არის დაშვებული ხუთზე მეტი შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ხუთზე მეტი შეცდომა.	0

V. კრიტერიუმი

№	პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის დაშვებული ორზე მეტი შეცდომა.	1
2.	დაშვებულია ორზე მეტი შეცდომა.	0

II. ქართული ლიტერატურა

6. პირველ წინადადებაში ვლინდება ვარსკენის სისასტიკე (ულმობლობა, შეუბრალებლობა, მძინვარება...). ვარსკენის სიტყვით, დედოფლის დატყვევებას მისი დაღუპვა უნდა მოჰყოლოდა. დიაკვანს ამოდრავებდა დედოფლის გამხნეების (თანადგომის გამოხატვის...) სურვილი. დიაკვანს თავისი განზრახვის განხორციელებაში ხელი შეუშალა პიტიახშის შიშმა (ვარსკენის დანახვამ თავზარი დასცა, ვარსკენის შიშმა აიძულა გაქცეულიყო...).

1. სისასტიკე (ულმობლობა, შეუბრალებლობა...) _____1
2. სიკვდილი _____1
3. გამხნეების სურვილი _____1
4. შიშმა _____1

7. მეფის დარბაზიდან გამოსულ ვეზირს მონებმა დაახვედრეს ავთანდილის გაპარვის ამბავი. ვეზირმა იმიტომ თქვა: „მე დარბაზს ვერ შევალ“, რომ მეფის რისხვის (სასჯელის) შეეშინდა. ვეზირს ის გაუხდა სანანებელი, რომ სთხოვა მეფეს, გაეშვა ავთანდილი. ამ მონაკვეთში ვლინდება როსტევეანის შემფოთება (სევდა, ჭმუნვა, აღელვება...).

1. ავთანდილის გაპარვის _____1
2. დასჯის შეეშინდა _____1
3. ავთანდილის წასვლის სურვილი გაანდო მეფეს _____1
4. რისხვა (გაბრაზება...) _____1

8. სიტყვებში – „უფალსა მსხვერპლი შევსწირე“ – გადატანითი მნიშვნელობით იგულისხმება, რომ დავითმა ილოცა (ზვარაკად მსხვერპლი შესწირა). დავითისათვის ის ფაქტი, რომ ხელთ არ ჰქონდა „სამღთო წერილი“ მტკივნეული იმიტომ იყო, რომ მან ზეპირად არ იცოდა ლოცვები (კარგად არ იცოდა საღვთო წერილი...). სიტყვებში „მტრებს“ გურამიშვილი შეიძლება გულისხმობდეს ეშმაკებს (მღევარს, ლეკებს...).

1. ლოცვა _____1
2. ზეპირად არ იცოდა ლოცვები _____1
3. მღევარს (ეშმაკებს) _____1

9. ხილულ ცას მიემართება ეპითეტი ლაჟვარდი („ლაჟვარდს“). ავტორი იმ მიზნით მიისწრაფვის მიღმური სამყაროსაკენ, რომ წუთისოფელი დაივიწყოს (დატოვოს ამქვეყნიური ამაობა, შეუერთდეს ზეციურ სამყაროს...). ღვთიურ ნებას (განგებას, ზეციურ წესრიგს...), სამწუხაროდ, ადამიანი ვერ შეიმეცნებს (ვერ გაიაზრებს, ვერ მიწვდება...). ეს ტექსტი მიეკუთვნება რომანტიზმს.

1. ლაჟვარდი _____1
2. შეერწყას ღვთიურს _____1
3. საუბედუროდ, ადამიანი ღვთიურ სამყაროს ვერ შეიცნობს _____1
4. რომანტიზმი _____1

10. ოფიცერი ქვეყნის განვითარების დონეს ზომავს გენერლების რაოდენობით. ამ მონაკვეთში ჩანს რუსი ოფიცრის ქედმაღლური (აგდებული, შეურაცხმყოფელი, შოვინისტური...) დამოკიდებულება. იმის ასახსნელად, რომ ქვეყანას კარგად არ იცნობს, ოფიცერი ამბობს, სამი წელიც არ არის, რაც ამ ქვეყანაში ვარო. ავტორი ამ მონაკვეთში წარმოაჩენს ოფიცრის სიბრიყვეს (გაუნათლებლობას, შოვინიზმს...).

1. გენერლების რაოდენობით _____1
2. ქედმაღლური _____1
3. სამი წელიც არ შესრულებულა, რაც აქ ჩამოვედიო _____1
4. სიბრიყვეს (გონება შეზღუდულობას) _____1

11. მინდია ახალგაზრდა ხევსურებს საყვედურობს იმას, რომ გრძნობების კარნახით მოქმედებენ (არ ფიქრობენ, ისე იქცევიან...). მინდია ყურადღებას ამახვილებს ალუდას ვაჟკაცობაზე. ფიცი გადმოცემულია სტრიქონში „თავს არ დამექცნენ ცანია!“ მინდიას მიზანია, დაამტკიცოს, რომ ალუდას სიცრუე არ უთქვამს (რომ არ მოუტყუებია ხევსურები; რომ ალუდა მართალია...).

- 1. უსამართლოდ საყვედურობენ ალუდას _____1
- 2. ვაჟკაცობაზე _____1
- 3. „თავს არ დამექცნენ ცანია!“ _____1
- 4. დაამტკიცოს ალუდას სიმართლე _____1

12. ამ მონაკვეთში ასახულია მეფის გაბრაზება (გამძვინვარება, გააფთრება...). მეღქისედეკმა არსაკიძე იმიტომ აღარ დაიცვა, რომ შეშინდა დიდოსტატის „წარმართობის“ გამო (მისი რწმენის შერყევა ირწმუნა; რადგან გაიგო, რომ არსაკიძეს მკრეხელური სურათი ჰქონდა დახატული...). ორი სიტყვა, რომლებშიც ჩანს ხუროთმოძღვრის ნიჭის დაუფასებლობა, არის – ცუდად ამგებელი („ცუდად ამგებელს“). სიტყვებით: „თვით საღირასაც ცრემლი ჩამოსდინდა“ ავტორს სურს მიანიშნოს, რომ ჯალათსაც კი შეებრაღა ხუროთმოძღვარი.

- 1. განრისხება _____1
- 2. მკრეხელური სურათის დახატვის გამო _____1
- 3. „ცუდად ამგებელს“ _____1
- 4. საშინელი უსამართლობა მოხდა _____1

III. წაკითხულის გააზრება (№1 და №2 დავალებები)

- 13. ა) _____1ქ. 14. ა) _____1ქ. 15. გ) _____1ქ. 16. ა) _____1ქ. 17. ა) _____1ქ.
- 18. ა) _____1ქ. 19. ბ) _____1ქ. 20. ბ) _____1ქ. 21. გ) _____1ქ.

წერითი დავალების შეფასების კრიტერიუმები

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა **24**. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება, ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

I კრიტერიუმი

№	დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება	ქულები
1.	დავალების პირობა ადეკვატურადაა გაგებულ, ტექსტი ღრმადაა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი ადეკვატურადაა გაგებულ.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი მთლიანობაში ადეკვატურადაა გაგებულ და გააზრებული, თუმცა ერთ შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან/და ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	ერთზე მეტ შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებულ.	1
5.	ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულ.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	ნაშრომის აგება	ქულები
1.	ნაშრომი უპასუხებს სამივე მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი. დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ პასუხი მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება გაცემული.	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს ორ მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს სამ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს ორ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს ერთ მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს ერთ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>ტექსტის მხატვრული თავისებურებები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები, მაგრამ მსჯელობა არ არის დასაბუთებული კონკრეტულ მაგალითებით.	1
3.	ნაშრომში არ არის <i>გამოყოფილი</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები.	0

V კრიტერიუმი

№	დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება	ქულები
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VII კრიტერიუმი

№	სინტაქსური კონსტრუქციები	ქულები
1.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ერთი</i> სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ორი</i> სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ორზე მეტი</i> სინტაქსური შეცდომა.	0

VIII კრიტერიუმი

№	<i>მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის <i>ოთხზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის <i>ცხრაზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია <i>ცხრაზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	0